

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/374
KARAR NO : 2025/489
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: Mesleki Teknik Lisesi Uygulama Otelinde usta öğretici olarak çalışırken iş akdini fesheden davacının, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : D.Y
Vekilleri : Av. Ö.A.Ö
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekilleri : Av. M.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı Bakanlık bünyesindeki Evliya Çelebi Mesleki Teknik Lisesi Uygulama Otelinde 01/05/2022 - 28/10/2024 tarihleri arasında usta öğretici olarak görev yaptığını, 28/10/2024 tarihinde iş akdini haklı nedenle feshettiğini ancak, hak kazandığı tazminat ve ücret kalemlerinin ödenmediğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 100 TL kıdem tazminatı, 10 TL ihbar tazminatı, 10 TL yıllık ücretli izin alacağı, 10 TL ücret alacağı, 10 TL fazla mesai alacağı, 10 TL UBGY ücreti alacağı, 10 TL hafta tatili ücreti alacağı, 10 TL döner sermaye alacağı ve 10 TL banka promosyon alacağının faiziyle birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Van 2. İş Mahkemesi 24/02/2025 tarih ve E.2025/51, K.2025/84 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı HMK'nin 114/1-b maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. **Kararı** ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut olayda, çıraklık ve halk eğitim merkezlerinde herhangi bir kadroya bağlı olmaksızın çalışan usta öğreticiler, 657 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesi uyarınca ders ücreti karşılığında çalıştırılmaktadırlar. Başka bir anlatımla; özel hukuk niteliğindeki iş sözleşmelerinde sözleşme koşullarının taraflarca serbestçe müzakere edilmesi niteliği, anılan sözleşmelerde bulunmamaktadır. Davacı ile Bakanlığa bağlı Evliya Çelebi Mesleki Teknik Lisesi Uygulama Oteli arasındaki ilişki İdarece yapılan görevlendirmeye dayalı olup göreve alınma ve çalışma koşulları ile ödenecek ücretin statü hukuku içinde düzenlenmesi karşısında taraflar arasında bir iş sözleşmesinin varlığından söz edilemez. Usta öğretici, 4857 sayılı Kanun kapsamında işçi sayılmadığından taraflar arasındaki ilişkinin statü hukuku kapsamında bulunması sebebiyle ihtilafın idari yargıda çözülmesi gerektiği anlaşılmakla dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir. (Aynı yönde olmak üzere Yargıtay 9. HD.'nin 24.01.2024 tarih, 2023/17447 Esas, 2024/1146 Karar sayılı ilamı, Gaziantep Bam 8. HD.'nin 12/12/2024 tarih ve 2024/1690 E.-2024/1552 K. sayılı ilamı, Van Bam 3. HD.'nin 19/12/2024 tarih ve 2023/1075 E.-2024/1736 K. sayılı ilamı)..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Van 2. İdare Mahkemesi 20/05/2025 tarih ve E.2025/821 sayılı kararı ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Olayda, davanın, davacının davalı bakanlık bünyesindeki Evliya Çelebi Mesleki Teknik Lisesi Uygulama Oteli'nde usta öğretici olarak çalıştığı döneme ilişkin, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık ücretli izin alacağı, ücret alacağı, fazla mesai, UGBT alacağı, hafta tatili alacağı, döner sermaye alacağı, banka promosyonu alacaklarının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açıldığı, davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen alacakların, İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin (İş Mahkemelerinin) görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin, 08/04/2025 tarih ve E:2025/79, K:2025/273 sayılı ve 07/10/2024 tarih ve E:2024/368, K:2024/454 sayılı kararları da bu yöndedir..."

5. Van 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

7. 506 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...

ifade eder.

..."

9. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

10. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

11. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

12. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

13. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

15. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk

Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

16. 7036 sayılı Kanun'un "Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, davacının davalı bakanlık bünyesindeki Evliya Çelebi Mesleki Teknik Lisesi Uygulama Otelinde 01/05/2022 - 28/10/2024 tarihleri arasında, usta öğretici olarak çalıştığı döneme ilişkin, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

20. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve parasal alacaklarının, İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında,

uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Van 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Van 2. İş Mahkemesinin 24/02/2025 tarih ve E.2025/51, K.2025/84 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A.Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Van 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Van 2. İş Mahkemesinin 24/02/2025 tarih ve E.2025/51, K.2025/84 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

